

ORKUSTOFNUN
RAFORKUDEILD

EFNISLEIT VEGNA BESSASTAÐAÁRVIRKJUNAR
Í OKT 1974
EFTIR
BESSA AÐALSTEINSSON

OS-ROD-7422

NÓVEMBER 1974

ORKUSTOFNUN
RAFORKUDEILD

EFNISLEIT VEGNA BESSASTAÐAÁRVIRKJUNAR
Í OKT 1974
EFTIR
BESSA AÐALSTEINSSON

OS-ROD-7422

NÓVEMBER 1974

Efnisleit vegna Bessastaðaárvirkjunar

Dagana 21. til 30. október fór fram leit að hentugum efnum til jarðstíflugerðar á Fljótdalsheiði vegna ráðgerðrar virkjunar Bessastaðaár.

Frá Orkustofnun voru Haukur Tómasson og Bessi Aðalsteinsson, en frá Verkfræðistofunni Hönnun þeir Finnur Jónsson, Leifur Benediktsson og Snorri Sigurjónsson. Framkvæmdu þeir m.a. mælingar á fyrirhuguðum stíflustöðum.

Tækjakostur var þyrlan TF-DIV, flugmaður Jón Heiðberg, traktorsgrafa, eigandi og grefill Guðjón Sveinsson, og snjóbíll S-859 frá Seyðisfirði, ökumaður Sigurður Tómasson.

Fyrst var farið í yfirlitsflug til könnunar álitlegra staða og þeir merktir inn á kort. Grafnar voru alls 27 holur, þar af 18 til efniskönnunar og 9 til athugunar á dýpi á fast. Holurnar eru merktar á mynd 1. Ekki var grafið jafn víða og skyldi, bæði vegna slæmrar færðar og vegalengda, sem og vegna tímaskorts, en þrír dagar féllu úr vegna gröfubilunar og veðurs.

Lýsing gryfja:

FH-1	Þrímelar, miðmelurinn.
0-0,3 m	sendin mórena
0,3-2,1 m	frekar hómógen mórena, allhörð, en sámilega græf. Þykkt mórenu ca 6-7 m.

- FH-2 Í mýrinni sunnan Þrímela.
- 0-1,8 m mór, mold og aska
Grjót í botni
- FH-3 Stíflustæði á Bessastaðaá, um 200 m vestan Grensiöldu.
- 0-1,2 m mold og mór
1,2-2,0 grjótruðningur, veðrað basalt eða jökulruðningur.
Mikið vatnsrennsli efst í grjótinu.
- FH-4 Á Grenisöldu norðanverðri.
- 0-0,8 m moldarblönduð mórena
0,8-1,5 sandur
1,0-1,5 mórena
Föst klöpp í botni. Tekið lítið sýni úr mórenu.
- FH-5 Stíflustæði á Kristínarkíl, vestan kílsins.
- 0-1,6 m mór
1,6-2,1 m gróf möl eða urð.
Lítið vatnsrennsli
- FH-6 Stíflustæði á Kristínarkíl.
- 0-0,8 m sendin mórena, þjappast lítt eða ekki.
0,8-2,2 m mjög þétt mórena, þjappast vel, en nokkuð af stórgrýti innan um. Lítið sýni tekið.
- FH-7 Stíflustæði á Kristínarkíl.
- 0-0,9 m mold og mór
0,9-3,1 m fín og þétt mórena, ekkert stórgrýti
Vatnsborð í 1,2 m.
Ekki grafið á fast. Lítið sýni úr mórenu.

- FH-8 Stíflustæði á Kristínarkíl.
- 0-1,1 m mjög sendin mórena
1,1-2,7 m grýtt mórena. Lítið sýni tekið. Ekkert vatn í holunni.
- FH-9 Stíflustæði á Kristínarkíl.
- 0-0,4 m moldarblandin mórena
0,4-1,2 m sendin mórena
1,2-3,0 m frekar hómógen mórena, lítið eitt grýtt. Tekið lítið sýni.
- FH-10 Melur SV í Norðastafelli.
- 0-0,8 m moldarblandin mórena
0,8-2,9 m mórena með dálitlu af stórum steinum. Tekið lítið og stórt sýni.
- FH-11 Melur Sv í Norðastafelli.
- 0-0,6 m sendin mórena
0,6-2,7 m mórena, 2 sýni (lítið og stórt)
- FH-12 Melur SV í Norðastafelli.
- 0-1,0 m moldarblandin mórena
1,0-2,6 m mórena, heldur auðgræfari en 10 og 11 . Vatn í botni holunnar. Lítið og stórt sýni.
- FH-13 Stíflustæði norðan Garðavatns.
- 0-1,2 m mór
1,2-2,2 hörð móbella
stórgrýti eða klöpp í botni

- FH-14 Stíflustæði norðan Garðavatns.
- 0-1,3 m mór og mold
1,3-2,0 m sendinn jarðvegur
2,0-2,4 m grjóturð
vatn stendur í 1 m ca.
- FH-15 Melur sunnan í Miðfelli.
- 0-0,5 m moldarkennt
0,5-2,4 m eitilhörð mórena, lítið grýtt, þjappastilla
í hendi. Líklega klöpp í 2,4 m.
Lítið og stórt sýni
- FH-16 Melur sunnan í Miðfelli.
- 0-1,0 m moldarblandin mórena
1,0-1,5 m mjög grýtt mórena, stórgrýti í botni
- FH-17 Á hryggnum suður af Miðfelli.
- 0-1,8 m grýtt og sendið
- FH-18 Á hryggnum suður af Miðfelli.
- 0-1,0 m sandur og mold, klöpp í botni
- FH-19 Stíflustæði við Hólmavatn.
- 0-2,5 m að mestu gróf mól, klöpp í botni.
Talsvert vatnsrennsli.
- FH-20 Stíflustæði við Hólmavatn.
- 0-3,3 m mór og mold, ekki fastur botn.
Mikið vatnsrennsli.

FH-21 Stíflustæði á Bessastaðaá, milli FH-3 og Grenisöldu.

0-1,1 m mold og mór
1,1-2,1 m gróf möl
klöpp í botni, mikið vatnsrennsli

FH-22 Þrímelar, sunnan í vestasta melnum.

0-1,5 m Gróf möl ofan á mórenunni.
1,5-1,8 m Mórena, svipup og í FH-1, mjög hörð.
Lítið sýni tekið.

FH-23 Melur vestan Sauðarbanalæks.

0-2,0 m Eitilhörð mórena; þykkt melsins 5-6 m.
Lítið sýni tekið.

FH-24

0-0,9 m Mold
0,9-2,1 m Sandur og möl (mest sandur)
2,1-2,4 m Mórena
Ekkert sýni tekið

FH-25

0-0,3 m Mold
0,3-2,0 m Lagskipt möl, vatnsþvegin, en dálítið
öskublandin. Tvö lítil sýni tekin.
Mórena í botni.

FH-26

0-2,2 m Mold og grjótt

FH-27

0-3,0 m Fínlagskiptur sandur með þunnum
malarlinsum. Ekkert sýni.

NIÐURSTÖÐUR

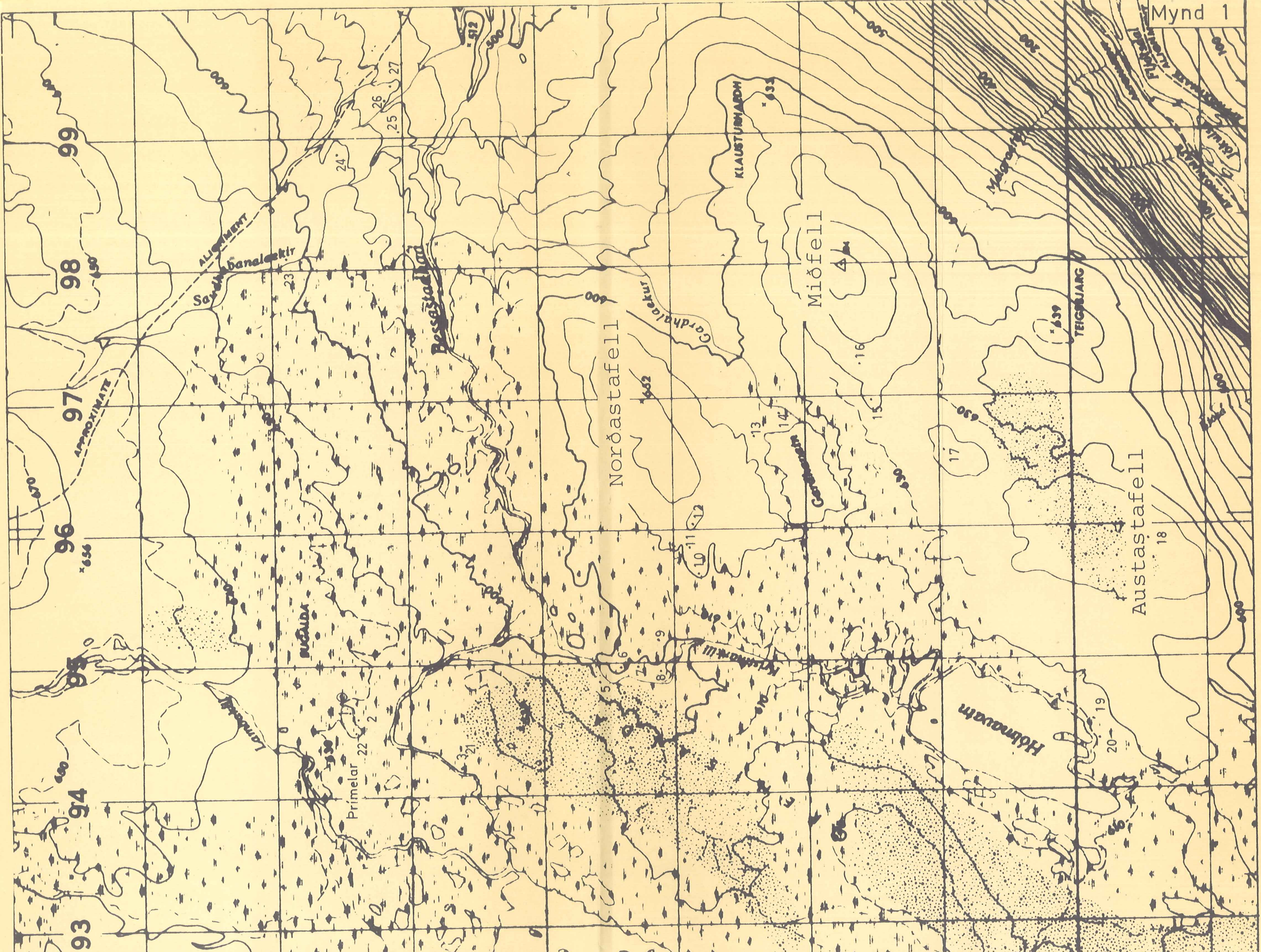
Öll sýni voru send Rannsóknastofnun byggingariðnaðarins til prófunar, en niðurstöður eru ókomnar. Besta mórenan í þéttikjarna er talin vera í melum SV í Norðastafelli (gryfjur 10-12) og í Þrímelum (gryfjur 1 og 22). Á þessum tveimur stöðum er líklega liðlega hálf milljón m³ mórenu og væntanlega er meira magn víðar á svæðinu, en lengra frá fyrirhuguðum stíflum.

Nothæft steypuefni má etv. finna við Bessastaðaá. Aðrir staðir sámilega vænlegir til leitar eru við Eyvindará á móts við Fjalla-
skarð, og við Sandskeiðskíl 6-7 km norðan Gilsárvatna.

25.11.74

Bessi Rðalsteinsan

93

94

96

97

98

99

600

656

670

600

Lomakvísl

SUGAUDA

Primelar 22

ALIGNMENT
Saxhólabanalectir

Bessestaðlaug

Norðastafell

Klámskili

KLAUSTURHARÐI

Miðfell

Höfnaukinn

Austastafell

TEIGURJARG

24
25
26
27

23

2

3

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14

15

17

16

19

20

639

600

652

633

630

600

600

600

600

600

600

18